

Vzdrževanje kmetijske krajine za ptice in metulje na Goričkem

„GORIČKA KRAJINA“

Markovci, 12. februar 2019
ekipa projekta Gorička krajina



Nekoč in danes



← Nekoč

Ročno opravljanje del
Ekstenzivno kmetovanje
Sonaravno življenje

Danes →

Tehnologija in mehanizacija
Intenzivno kmetovanje
Pesticidi
Zapuščanje in zaraščanje



Predstavitev projekta „Gorička krajina“

Akronim projekta:	GORIČKA KRAJINA
Naslov projekta:	Vzdrževanje kmetijske krajine za ptice in metulje na Goričkem
Vodilni partner:	Javni zavod Krajevski park Goričko (JZ KPG)
Projektni partnerji:	Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS) Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije - zavod Murska Sobota (KGZS - ZMS)
Trajanje projekta:	1. 12. 2017-30. 11. 2021
Vrednost projekta:	1.785.353 €; od tega JZ KPG 1.598.846,00 €
Projekt sofinancira:	Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) (80%) Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije (20%)



EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Predstavitev projekta „Gorička krajina“



Glavni cilj:
Ohraniti ali izboljšati
živiljenjske pogoje in stanje
za 10 živalskih vrst in 3
habitatne tipe

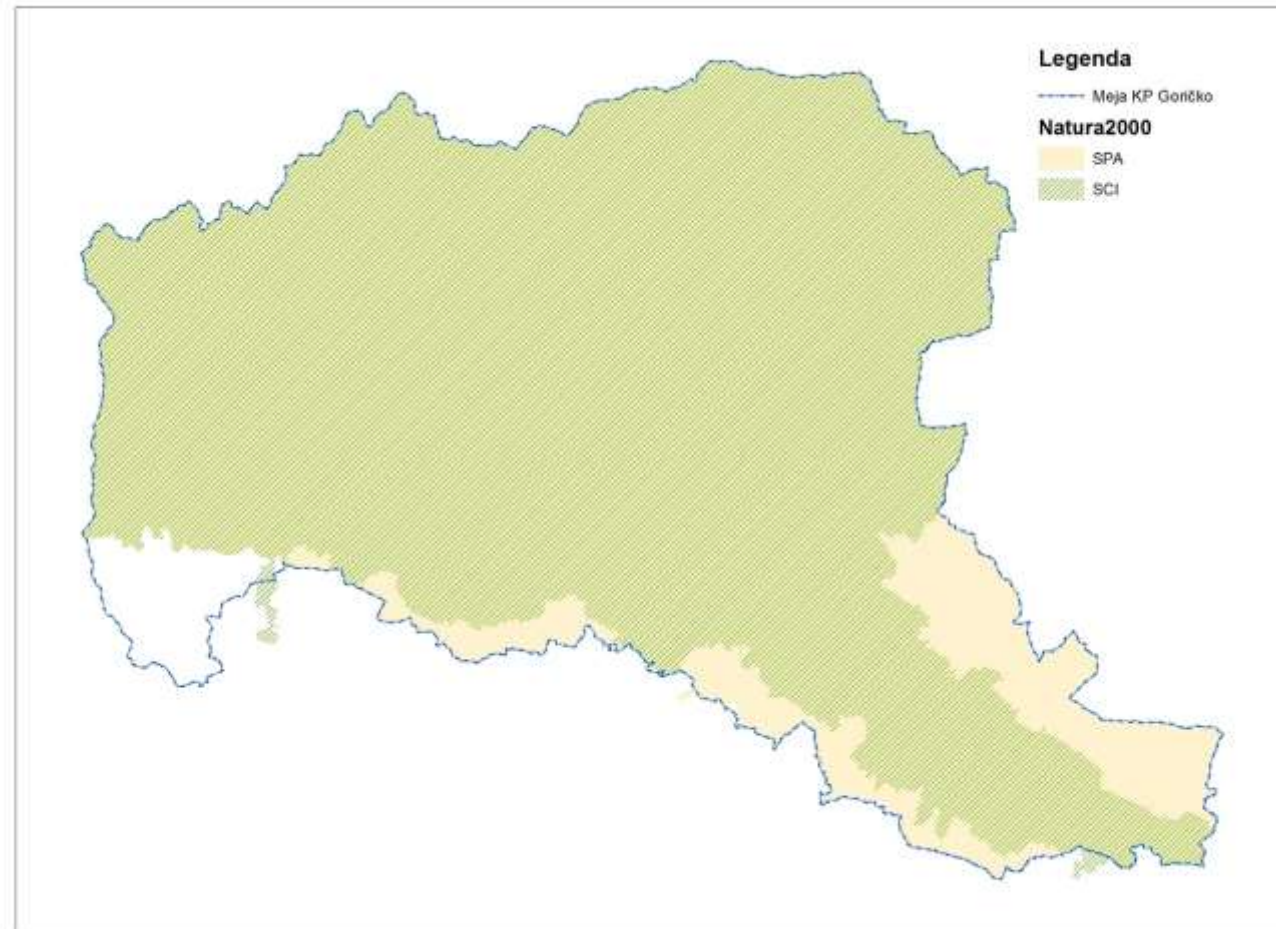


Končni rezultat:
izboljšanje stanja na 187 ha
površin



EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Predstavitev projekta „Gorička krajina“



Glavni cilj:
Ohraniti ali izboljšati
živiljenjske pogoje in stanje
za 10 živalskih vrst in 3
habitatne tipe



Končni rezultat:
izboljšanje stanja na 187 ha
površin

Travniki (habitatni tipi)

- ▶ suhi travniki, mokri travniki in ekstenzivni travniki

- ▶ **GLAVNE projektne aktivnosti tega sklopa:**

- ❖ Košnja 70 ha travnikov (od tega 30 ha odkupljenih)
- ❖ Pogodbeno/skrbniško varstvo za ohranitev travnikov N2k HT
- ❖ Odkup travnikov (še približno 2,3 ha/30 ha)
- ❖ Postavitev ograje za pašo drobnice (2 ha)
- ❖ Interpretacija in usmerjanje obiska
 - ❖ naravoslovni dnevi za OŠ in SŠ ter promocijska mapa, učno gradivo;
 - ❖ javne predstavitve;
 - ❖ sejem AGRA;
 - ❖ strokovni izlet ogleda dobre prakse
- ❖ Popisi + poročila
- ❖ Vzdržna raba travnikov po projektu



1.
Travniki
(3 tipi)



Možnost sodelovanja: travniki (habitatni tipi)

POGOJI - TIP travnika:

- suhi, mokrotni ali ekstenzivno gojeni

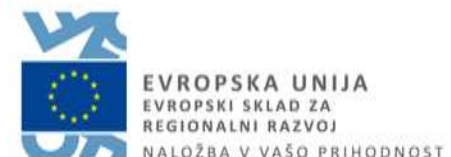
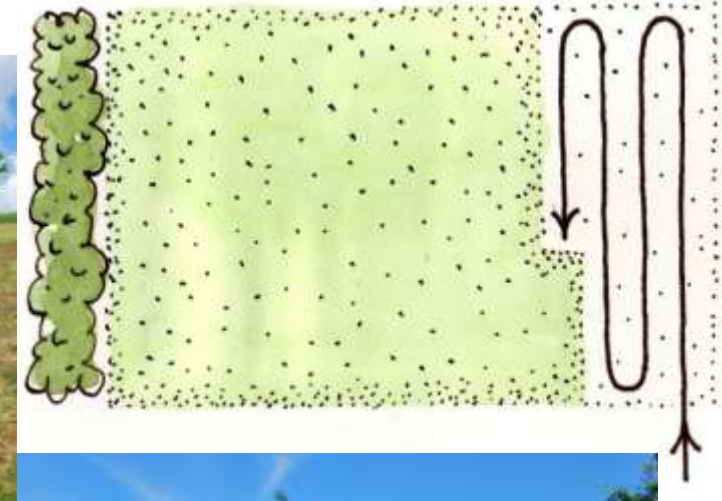
Aktivnosti:

- ▶ Košnja/obnova travnikov 26 ha
→ plačilo (2020 in 2021)

Obveznosti:

- do dvakratna košnja
- 1. košnja med 1.6.-1.7. + nepokošen pas velikosti 5-10% travnika
- biomasa mora odležati 24 ur, nato je obvezno spravilo
- nepokošeni pas mora biti vsako leto na drugi lokaciji
- nepokošeni pas ne sme vsebovati tujerodnih invazivnih rastlin ali pa je njihov delež manjši od 10% pasu
- 2. košnja je dovoljena po 20.8. (v letu 2021 najkasneje do 30.9.)
- prepoved gnojenja (organsko in anorgansko)
- do 500 €/ha/leto

→ Možnost nadaljevanja za aktivnost „Vzdržna raba travnikov po projektu (40 ha)“

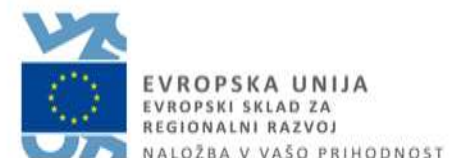


Veliki skovik

- ▶ Sadovnjaki, travniki, mejice
- ▶ **GLAVNE projektne aktivnosti tega sklopa:**
 - ❖ Košnja (3 ha)
 - ❖ Zasaditev solitarnih dreves (40 dreves)
 - ❖ Interpretacija in usmerjanje obiska:
 - vodeni nočni izleti
 - 30 tablic za habitatna drevesa
 - Tri informativne table
 - ❖ Popisi: opremljenost z GPS logerji + poročila (DOPPS)
 - ❖ Sadovnjaki, mejice, travniki, preže...



2.
Ptice
(2 vrsti)



Možnost sodelovanja: veliki skovik

POGOJI:

- Prisotnost velikega skovika

Aktivnosti:

- ▶ Zasaditev mejic (3000 m)
- ▶ Postavitev lovnih prež
- ▶ Zasaditev novih visokodebelnih sadovnjakov
- ▶ Obnova obstoječih visokodebelnih sadovnjakov

OBVEZNOSTI:

- pogodba o varstvu



2.
Ptice
(2 vrsti)

Možnost sodelovanja: veliki skovik

POGOJI:

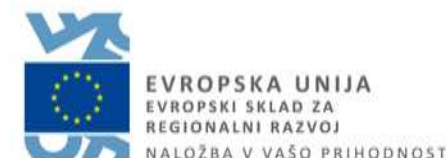
- Prisotnost velikega skovika

Aktivnosti:

- ▶ Zasaditev mejic
- ▶ Postavitev lovnih prež (postavljeni 168 od 400)
- ▶ Zasaditev novih visokodebelnih sadovnjakov
- ▶ Obnova obstoječih visokodebelnih sadovnjakov

OBVEZNOSTI:

- pogodba o varstvu



2.
Ptice
(2 vrsti)

Možnost sodelovanja: veliki skovik

POGOJI:

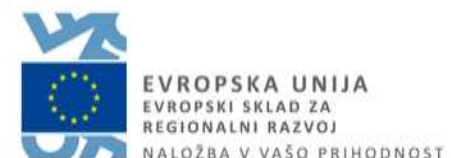
- Prisotnost velikega skovika

Aktivnosti:

- ▶ Zasaditev mejic
- ▶ Postavitev lovnih prež
- ▶ Zasaditev novih in dosaditev v obstoječih visokodebelnih sadovnjakih
- ▶ Obnova obstoječih visokodebelnih sadovnjakov

OBVEZNOSTI:

- pogodba o varstvu



2.
Ptice
(2 vrsti)

Možnost sodelovanja: veliki skovik

POGOJI:

- Prisotnost velikega skovika

Aktivnosti:

- ▶ Zasaditev mejic
- ▶ Postavitev lovnih prež
- ▶ Zasaditev novih in dosaditev v obstoječih visokodebelnih sadovnjakih
- ▶ Obnova obstoječih visokodebelnih sadovnjakov

OBVEZNOSTI:

- pogodba o varstvu



2.
Ptice
(2 vrsti)

Možnost sodelovanja: veliki skovik

POGOJI:

- Prisotnost velikega skovika

Aktivnosti:

- nepokošen pas v sadovnjakih in travnikih:
 - plačilo
- drevesa z dupli (50 dreves):
 - Izbor primernih dreves iz baze popisanih DOPPSovih dreves
 - Drevesu prilagojeni pogoji (negovanje, obrezovanje ipd.)
 - plačilo: do 90 €/drevo
- obstoječe mejice (1 ha):
 - Na območju pojavljanja velikega skovika, primerno dolga in široka (100 m dolga, 2 m široka)
 - Odstranjevanje invazivnih rastlin, negovalna rez
 - plačilo: do 100 €/primerno veliko mejico

OBVEZNOSTI:

- pogodba o varstvu



2.
Ptice
(2 vrsti)

Primer pogodbenega varstva

- ▶ Nepokošen pas v sadovnjakih in travnikih (40 ha vključenih površin):
- ▶ Plačilo: 100 € / 500 m² nepokošen pas / 1 ha / 1 leto

Pogoji in obveznosti:

- prisotnost velikega skovika
- nepokošen pas mora biti velikosti 500 m²
primer: 1 ha travnika → 500 m² nepokošenega pasu = 100 € / 1 leto
- vsaj dve košnji:
 - 1. košnja do 15.6. + nepokošen pas
 - 2. košnja po 15.8. + se lahko pokosi nepokošen pas v tem letu ali naslednje leto ob prvi košnji
 - biomasa mora odležati vsaj 24 ur, nato je obvezno spravilo
 - nepokošeni pas mora biti vsako leto na drugi lokaciji
 - nepokošeni pas ne sme vsebovati tujerodnih invazivnih rastlin ali pa je njihov delež manjši od 10% pasu
- plačilo: po opravljeni letni kontroli izvedenega dela



EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Hribski škrjanec

- ▶ njive v prahi, travniki z redkim rastlinjem
- ▶ **GLAVNE projektne aktivnosti tega sklopa:**
 - ❖ Košnja (1 ha)
 - ❖ Interpretacija in usmerjanje obiska:
 - vodeni izleti in ena informativna tabla
 - ❖ Popisi + poročila (DOPPS)
 - ❖ **Možnost sodelovanja: hribski škrjanec**
 - Pogoji: prisotnost hribskega škrjanca
 - Prilagojena košnja ali raba za določeno obdobje na košenih travnikih (7 ha) → plačilo
 - OBVEZNOSTI:
 - 1. košnja se mora opraviti med 20.5.-30.6. tekočega leta + nepokošeni pas, ki je velik med 10-50 % površine travnika; nepokošen pas je vsako leto na drugi lokaciji
 - Nepokošeni pas se mora pokositi med 15.8.-31.10. tekočega leta, v letu 2021 pa najkasneje do 30.9.2021
 - Biomasa mora odležati vsaj 2 dni in odpeljati v roku 14 dni od košnje
 - Travnika se ne sme mulčati in niti gnojiti (uporaba organskih in anorganskih gnojil ni dovoljena)



2.
Ptice
(2 vrsti)



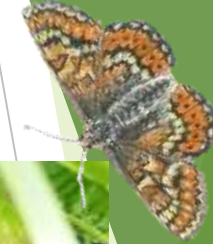
EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Metulji

▶ Travniki z zdravilno strašnico ali travniško izjevko

▶ GLAVNE projektne aktivnosti tega sklopa:

- ❖ Košnja 32 ha travnikov (od tega 20 ha odkupljenih)
- ❖ Usmerjanje obiska: postavljene 4 table
- ❖ Popisi + poročila: izbor najustreznejših travnikov
- ❖ **Možnost sodelovanja:**
 - Prisotnost temnega (TM) in strašničinega mravljiščarja (SM) ter travniškega postavneža (TP)
 - Aktivnosti: Košnja/obnova travnikov (TM in SM) → plačilo (3. in 4. leto)
Košnja/obnova travnikov (TP) → plačilo
 - **OBVEZNOSTI:**
Posebni režimi košnje oz. rabe površin + ustrezna mehanizacija + pogodba o varstvu



3.
Metulji
(3 vrste)



EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Metulji

Aktivnosti:

- ▶ Košnja travnikov (30 ha na novo sklenjenih (20 ha v 2019, 10 ha dodatnih 2020) in + 10 ha površin že vključenih v košnjo)

Obveznosti:

- do dvakratna košnja
- 1. košnja med 20.5.-20.6. + nepokošen pas velikosti 5-10% travnika
- biomasa mora odležati 24 ur, nato je obvezno spravilo
- nepokošeni pas mora biti vsako leto na drugi lokaciji
- nepokošeni pas ne sme vsebovati tujerodnih invazivnih rastlin ali pa je njihov delež manjši od 10% pasu
- 2. košnja je dovoljena po 20.8. (v letu 2021 najkasneje do 30.9.)
- prepoved gnojenja (organsko in anorgansko) in siliranja
- do 500 €/ha/leto



3.
Metulji
(3 vrste)

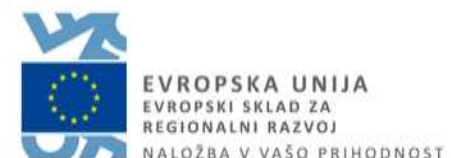
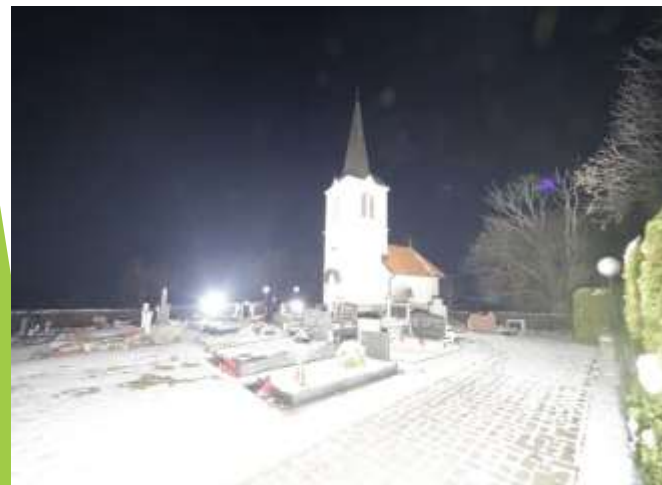


Netopirji

- ▶ Ureditev podstrešja v stari osnovni šoli v Kančevcih (MP)
- ▶ Zamenjava prilagojenih svetilk za netopirje na cerkvah (NN)
- ▶ Ureditev interpretacijske sobe za netopirje
- ▶ Namestitev predmetov na cerkvah za izboljšanje stanja
- ▶ Čistilne akcije oz. odstranjevanje gvana (DN)
- ▶ Usmerjanje obiska: 4 postavljene table
- ▶ Popisi + poročila



5.
Netopirji
(3 vrste)



Možnost sodelovanja: hrošči

Hrošči
(2 vrste)



► Prisotnost puščavnika (Pu) ali škrlatnega kukuja (ŠK)

❖ Aktivnosti ŠK (4 ha) :

- Obročkanje dreves
- pogodba o varstvu
- plačilo (glede na premer drevesa)



❖ Aktivnosti Pu:

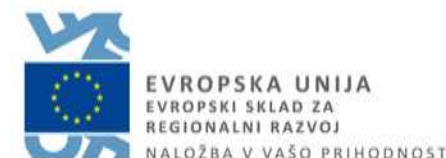
- Obrezovanje glavatih vrb
- pogodba o varstvu
- plačilo (2x obrezano drevo do 2021)



EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Splošno in informiranje ter komuniciranje

- ▶ Posnetih 5 krajših filmov na temo rabe travnikov in vrst
- ▶ Izdaja brošure o vseh vrstah
- ▶ Objavljeni prispevki v občilih na Goričkem in lokalnih medijih
- ▶ Izdaja novičnika v angleškem jeziku
- ▶ Začetna (2019) in zaključna novinarska konferenca (2021)
- ▶ Spletna podstran
- ▶ Postavitev panoja



Obrezovanje visokodebelnih sadovnjakov



EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Obrezovanje visokodebelnih sadovnjakov



EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Postavitve lovnih prež za velikega skovika



EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST





Obnova travnikov



EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Obnova travnikov



EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Obnova travnikov



Obnova travnikov



EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Zamenjava svetilk



EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Razdelitev delovnega področja

► Darja Kuronja (Zahod):

- Slavko KRPIČ (02/540 13 51; 031 703 624; slavko.krpic@kgzs-ms.si)
- Branko KORNHAUSER (02/540 13 91; 031 703 623; branko.kornhause)
- Sandi PLOHL (02/539 14 46; 031 868 674; sandi.plohl@kgzs-ms.si)

► Jani Gašparič (Jug):

- Franc ŠKALIČ (02/539 14 46; 031 703 639 franc.skalic@gov.si)
- Marija FEHER (031-703-618; marija.feher@kgzs-ms.si)
- Franc Bencak (031 703 614; franc.bencak@kgzs-ms.si)

► Tadej Törnár (Vzhod):

- Karel Hari (031 703 621; kgzs.gp@siol.net/karel.hari@kgzs-ms.si)
- Franc Bencak (031 703 614; franc.bencak@kgzs-ms.si)

► Larisa Gregur (splošno, birokracija):

- Tjaša Vrečič (02/539 14 14; tjasa.vrecic@kgzs-ms.si)
- Sonja Bertalanič (02/539 14 44; sonja.bertalanic@gov.si)



Dodatne informacije:

	Vloga v projektu	E-pošta	Telefon
Gregor Domanjko	Vodja projekta	gregor.domanjko@goricko.info	02-551-88-68
Larisa Gregur	Koordinatorica projekta	larisa.gregur@goricko.info	02-551-88-71
Tadej Törnár	Koordinator za kmete	tadej.tornar@goricko.info	02-551-88-71, 041-681-740
Janez Gašparič	Terenski upravljalac	jani.gasparic@goricko.info	02-551-88-71, 041-658-445
Darja Kuronja	Terenska upravljavka	darja.kuronja@goricko.info	02-551-88-71

Hvala vam za vašo pozornost!

Veselimo se našega nadaljnjega sodelovanja.

Vir slik in risb: internet, Gregor Domanjko, Tadej Törnár, Monika Podgorelec, Larisa Gregur, Mojca Podletnik, Matej Vranič, JZ KPG; Jurij Mikuletič, Tanja Simonič Korošak

